

พิษมะกล่ำตาหนู

อันตรายเมล็ดมะกล่ำตาหนู หรือที่ชาวบ้านเรียกว่ากล่ำตาไก่ เม็ดสีแดงมีเมล็ดดำ ซึ่งชาวบ้านนิยมนำมาร้อยเป็นสร้อยคอ สร้อยข้อมือ ห้ามนำมากินเด็ดขาด เนื่องจากมีพิษรุนแรง แม้ได้รับสารพิษนี้เพียง 1 เมล็ด ก็ทำให้เสียชีวิตได้ หากพิษถูกผิวหนังจะทำให้เกิดคัน หากเข้าตา อาจทำให้ตาบอด

นพ.ปราณีย์ บุญยวงศ์วิโรจน์ รักษาการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยว่า กระทรวงสาธารณสุขได้รับรายงานว่ามีเด็กหญิงวัย 8 ขวบ จากหมู่บ้านชุมชนเงิน ตำบลโคกสว่าง จังหวัดร้อยเอ็ด เสียชีวิตหลังจากกินมะกล่ำตาหนูโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หลังเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเพียง 3-4 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2548 ผลจากการสอบสวนโรคพบว่า เด็กที่เสียชีวิตรายนี้ กินเมล็ดมะกล่ำตาหนูเมื่อเที่ยงวันที่ 17 ธันวาคม 2548 โดยก่อนเสียชีวิต มีอาการอาเจียนรุนแรงหลายครั้ง อ่อนเพลียมาก

ผู้ป่วยรายดังกล่าวเป็นอุทาหรณ์ที่ต้องประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลให้ประชาชนทราบ เพื่อป้องกันและใช้ประโยชน์จากมะกล่ำตาหนูให้ถูกต้อง

มะกล่ำตาหนูมักพบในเขตอากาศร้อน มีชื่อเรียกหลายชื่อ ได้แก่ มะกล่ำเครือ กล่ำตาไก่ มะแค้ก ไม้ไฟ มะกล่ำแดง เกมกรอม ชะเอมเทศ ตากล่า มะขามเถา เป็นไม้เลื้อย กิ่งย่อยมีใบเล็กๆ หลายใบเรียงกันเป็นรูปคล้ายขนนก ดอกเหมือนดอกถั่ว สีม่วงแดงหรือขาว ผลเป็นฝักแบนยาว 1-12 นิ้วคล้ายถั่วลิสงเตา เมื่อฝักแก่จะมีสีน้ำตาล ภายในฝักมีเมล็ด 4-8 เมล็ด เด็กๆ ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เมื่อเห็นพืชที่มีสีเขียวๆ มักชอบใจ และหยิบเอามาเล่น มาลองกิน โดยไม่ทราบว่าพืชนั้นเป็นอันตราย

โดยเฉพาะเมล็ดของต้นมะกล่ำตาหนูนี้ มีสีส้มสวยงาม สะดุดตามาก ลักษณะเมล็ดมีรูปกลมรีเหมือนไข่ สีดำแดงสด เปลือกเป็นมันมัน ที่ปลายขั้วเมล็ดมีจุดสีดำ เมล็ดแก่จะแข็งกว่าเมล็ดอ่อน เด็กบางคนเก็บมาเล่น บางคนนิยมนำมาเจาะรูร้อยเป็นสร้อยคอ สร้อยข้อมือ ซึ่งไม่เกิดปัญหา แต่หากนำมากินไม่ว่าจะเป็นเมล็ดอ่อนหรือเมล็ดแก่จะเป็นอันตรายมาก ทำให้เสียชีวิตได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่

มติชน

ออกกม.'กวาวเครือ' 'สมุนไพรรักษา'

นายพินิจ จารุสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แถลงข่าวเรื่องการควบคุมสมุนไพรรักษาว่า กวาวเครือ ว่าได้ลงนามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรรักษา พ.ศ.2549 โดยประกาศให้กวาวเครือเป็นสมุนไพรรักษา โดยคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ได้มีมติเห็นว่ากวาวเครือเป็นสมุนไพรมีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัยมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และอาจจะสูญพันธุ์ได้ จึงต้องมีการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ตามประกาศดังกล่าว ได้ให้ความคุ้มครองกวาวเครือทั้ง 3 ชนิด ที่พบในประเทศไทย ได้แก่ กวาวเครือขาว (Pueraria candollei Graham & Benth. var. mirifica) กวาวเครือแดง (Butea superba Roxb.) และกวาวเครือดำ

(mucuna macrocarpa Wall) โดยผู้ที่ครอบครองใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษาหรือขนย้ายกวาวเครือดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นหัว รากใต้ดิน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของกวาวเครือ รวมทั้งกรณีใช้ในการศึกษาวิจัย ส่งออก จำหน่ายหรือแปรรูป กวาวเครือ กรณีกวาวเครือที่มาจากแหล่งธรรมชาติหรือจากป่า รวมทั้งได้กำหนดผู้ครอบครอง ผู้ใช้ประโยชน์ ผู้ดูแล ผู้ขนย้ายกวาวเครือ 4 ประเภท ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข ดังนี้ 1.ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมเภสัชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้าน 2.ประเภทหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยทั้งรัฐและเอกชน 3.ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม สถานที่ส่งออกหรือนำเข้ากวาวเครือ 4.ประเภทเกษตรกรและประชาชนทั่วไป ฯลฯ